

# Marcin Gawlicki

---

## Szanowni Czytelnicy!

---

Ochrona Zabytków 62/1 (244), 3

---

2009

Artykuł został opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej [bazhum.muzhp.pl](http://bazhum.muzhp.pl), gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

Szanowni Czytelnicy!

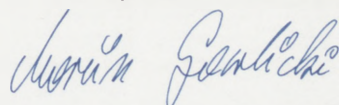
Krajowy Ośrodek Badań i Dokumentacji Zabytków od ponad roku prowadzi prace związane z weryfikacją rejestru zabytków. Chcemy w ten sposób pomóc wojewódzkim konserwatorom zabytków w pracach nad uaktualnieniem danych znajdujących się w rejestrze zabytków oraz przygotować zasób informacji dostępnych na nośnikach cyfrowych, który wprowadzany jest do elektronicznej bazy danych. Ważnym elementem tego procesu jest wypracowanie standardu nowoczesnego opisu wartości zabytkowych. Chcemy ten proces przeprowadzić w oparciu o spójne kryterium ocen, a także sięgnąć do doświadczeń związanych z ochroną miejsc wpisanych na Listę Światowego Dziedzictwa UNESCO. W najnowszym numerze „Ochrony Zabytków” przedstawiamy fragment tej złożonej problematyki na przykładzie ważnej domeny dziedzictwa kulturowego, jakim są zabytki techniki. Jestem przekonany, że reguły przedstawione w obszernym artykule poświęconym tej tematyce można odnieść także do innych obszarów zasobu zabytkowego. Zwracam także uwagę na szerokie spektrum ocen oraz konieczność wypracowania takiej metody postępowania, która w praktyce umożliwi obiektywną ocenę wartości zasobu zabytkowego i jego precyzyjny opis, tym samym pozwoli na znaczące poprawianie praktycznych standardów ochrony zabytków.

Ważnym uzupełnieniem zasygnalizowanych działań może być często niedostrzegany obszar aktywności obywatelskiej, siły, która powinna skutecznie wspierać proces ochrony i opieki nad zabytkami. Przedstawiamy ten problem w oparciu o doświadczenia związane z nagrodą Fundacji Rozwoju Demokracji Lokalnej. Tytuły nagrodzonych projektów: „Sąsiedzi dla sąsiadów” oraz „Otwarte ogrody” ukazują znaczenie i walory lokalnych przestrzeni kulturowych.

Tradycyjnie staramy się przedstawiać Państwu tajemnice kryjące się za murami wielu najcenniejszych polskich zabytków. Tym razem zapraszam do klasztoru Ojców Bernardynów w Leżajsku. Odkrycia malowideł zdobiących cele nowicjatu potwierdzają fundamentalną zasadę konieczności przeprowadzenia profesjonalnych badań poprzedzających wszystkie planowane działania konserwatorskie. Pod kilkunastoma warstwami farb, przez wieki cierpliwie nakładanych przez gospodarzy klasztoru, badacze dostrzegli i odsłoniли znakomite malarstwo ścienne. Podziwiać możemy piękno i ekspresję przedstawionych postaci, emblematu śmierci, szatana i aniołów oraz wielu innych uwyobrażeń niosących mocne przesłanie duchowe. Na ścianach cel dostrzeżemy rozległe krajobrazy, ornamenty kwiatowe i geometryczne. Pomieszczenia te nadal służą mieszkańcom klasztoru, tym bardziej warto skorzystać z naszej publikacji i choć na chwilę zajrzeć do z reguły niedostępnych dawnych cel nowicjatu.

Serdecznie zapraszam Państwa do lektury.

Z wyrazami szacunku



Marcin Gawlicki



Dyrektor Krajowego Ośrodka  
Badań i Dokumentacji Zabytków